

Bruksela, 25 lutego 2019 r.
(OR. en)

6801/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2019/0043 (NLE)

FRONT 77
COWEB 25

WNIOSEK

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	21 lutego 2019 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2019) 90 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie zawarcia Umowy o statusie między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącej działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Czarnogóry

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2019) 90 final.

Załącznik: COM(2019) 90 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.2.2019
COM(2019) 90 final

2019/0043 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie zawarcia Umowy o statusie między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącej
działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na
terytorium Czarnogóry**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Art. 54 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej¹ przewiduje, że Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej może koordynować współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi w odniesieniu do zarządzania granicami zewnętrznymi. W związku z powyższym Agencja może realizować działania na granicach zewnętrznych z udziałem jednego lub większej liczby państw członkowskich i państwa trzeciego sąsiadującego z jednym lub większą liczbą tych państw członkowskich, pod warunkiem uzyskania zgody tego sąsiadującego państwa trzeciego, w tym na terytorium tego państwa trzeciego.

Zgodnie z art. 54 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/1624, jeżeli przewiduje się rozmieszczenie zespołów Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej w państwach trzecich do działań, w ramach których członkom zespołów mają zostać przyznane uprawnienia wykonawcze lub jeżeli jest to wymagane w ramach innych działań w państwach trzecich, Unia zawiera z danym państwem trzecim umowę o statusie. Umowa o statusie obejmuje wszelkie aspekty niezbędne do prowadzenia działań. W szczególności określa ona zakres operacji, zakres odpowiedzialności karnej i cywilnej oraz zadania i uprawnienia członków zespołów. Umowa o statusie zapewnia pełne poszanowanie praw podstawowych w czasie tych operacji.

Na podstawie wytycznych negocjacyjnych przyjętych przez Radę Komisja Europejska wynegocjowała z Czarnogórą umowę o statusie mającą na celu ustanowienie ram prawnych, które umożliwią natychmiastowe działanie poprzez ustalenie planów operacyjnych w razie potrzeby szybkiej reakcji. Aktualnie Czarnogóra nie jest powszechnie wykorzystywana przez migrantów jako kraj tranzytowy, sytuacja może się jednak zmienić, jak miało to już miejsce w przeszłości. Sieci przestępczości zorganizowanej szybko dopasowują swoje trasy i metody przemytu migrantów do nowych okoliczności. W związku z obowiązywaniem umowy o statusie odpowiedzialne organy Czarnogóry i państw członkowskich UE, koordynowane przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, znajdują się w lepszej pozycji do szybkiego podjęcia działań w razie takiego rozwoju sytuacji.

Załączony wniosek dotyczący decyzji Rady stanowi instrument prawny umożliwiający zawarcie umowy o statusie między Unią Europejską a Czarnogórą.

W dniu 16 października 2017 r. Komisja otrzymała od Rady upoważnienie do rozpoczęcia negocjacji z Czarnogórą w sprawie umowy o statusie dotyczącej działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Czarnogóry.

Negocjacje dotyczące umowy o statusie otwarto i zakończono dnia 5 lipca 2018 r. Negocjacje zostaną pomyślnie zakończone parafowaniem projektu umowy o statusie w późniejszym czasie.

Komisja uważa, że osiągnięto cele wyznaczone przez Radę w jej wytycznych negocjacyjnych i że umowa o statusie może zostać przyjęta przez Unię.

Państwa członkowskie były informowane o przebiegu negocjacji, zasięgano także ich opinii na forum stosownych grup roboczych Rady.

¹ Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1.

- **Stosunek do obowiązujących umów dwustronnych**

Umowa między chorwackim Ministerstwem Spraw Wewnętrznych a Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Czarnogóry w sprawie współpracy policyjnej weszła w życie w odniesieniu do Chorwacji w dniu 11 listopada 2011 r. (NN/MU nr 15/2011).

Wdrożone jest już natomiast porozumienie robocze (które jest obecnie aktualizowane) między Czarnogórą a Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej; obejmuje ono w szczególności regularne uczestnictwo przedstawicieli właściwych organów Czarnogóry we wspólnych operacjach prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jako obserwatorów na terytorium państw członkowskich.

Czarnogóra odnotowała dobrą współpracę transgraniczną – zwłaszcza na poziomie technicznym – ze wszystkimi swoimi sąsiadami i zadowalające postępy w negocjacjach dotyczących pewnej liczby umów z Serbią, Bośnią i Hercegowiną oraz Chorwacją. Protokołem między ministerstwami spraw wewnętrznych Czarnogóry, Albanii i Kosowa* ustanowiono wspólne centrum współpracy policyjnej w Plawie, mające na celu rozwój transgranicznej współpracy w dziedzinie zwalczania przestępczości w drodze intensywniejszej wymiany informacji operacyjnych oraz ściślejszej koordynacji wspólnych działań na rzecz bezpieczeństwa. Wspólne centrum współpracy policyjnej zostało oficjalnie otwarte w dniu 30 maja 2017 r.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Europejski program w zakresie migracji opiera się na czterech filarach. Jednym z nich jest zarządzanie granicami: obejmuje ono lepsze zarządzanie granicami zewnętrznymi UE, w szczególności w postaci solidarności z państwami członkowskimi usytuowanymi na granicach zewnętrznych oraz zwiększania wydajności przejść granicznych. Wzmocniona kontrola granic byłej jugosłowiańskiej Czarnogóry wpłynie również pozytywnie na zewnętrzne granice UE oraz granice Czarnogóry. Dalsze zwiększanie bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych jest ponadto zgodne z Europejską agendą bezpieczeństwa.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 79 ust. 2 lit. c) TFUE w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) TFUE.

Zawarcie przez Unię Europejską umowy o statusie jest wyraźnie przewidziane w art. 54 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/1624, który stanowi, że jeżeli przewiduje się rozmieszczenie zespołów Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej w państwach trzecich do działań, w ramach których członkom zespołów mają zostać przyznane uprawnienia wykonawcze lub jeżeli jest to wymagane w ramach innych działań w państwach trzecich, Unia zawiera z danym państwem trzecim umowę o statusie.

Art. 3 ust. 2 TFUE stanowi, że Unia ma wyłączną kompetencję do zawierania umów międzynarodowych, jeżeli ich zawarcie zostało przewidziane w akcie ustawodawczym Unii. Art. 54 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/1624 przewiduje zawarcie umowy o statusie między Unią Europejską a danym państwem trzecim. W związku z tym załączona umowa z Czarnogórą należy do wyłącznej kompetencji Unii Europejskiej.

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

Na podstawie art. 218 ust. 6 lit. a) ppkt v) TFUE do zawarcia przedmiotowej umowy konieczna jest zgoda Parlamentu Europejskiego.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Nie dotyczy.

- **Proporcjonalność**

Mając na uwadze, że sieci przestępczości zorganizowanej szybko dostosowują swoje trasy i metody przemytu nielegalnych migrantów, zaangażowanie UE jest niezbędne w celu poprawy kontroli na granicach Republiki Serbii. Obowiązywanie umowy o statusie jest niezbędne, aby umożliwić odpowiedzialnym organom Czarnogóry i państw członkowskich UE, koordynowanym przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, szybkie podjęcie działań w razie takiego rozwoju sytuacji. Pozwoli ona Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej na rozmieszczanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej w przypadku nagłego napływu migrantów o nieuregulowanym statusie.

- **Wybór instrumentu**

Wniosek ten jest zgodny z art. 218 ust. 6 lit. a) TFUE, który przewiduje przyjęcie decyzji Rady dotyczących umów międzynarodowych, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego. Nie istnieje żaden inny instrument prawny, który mógłby posłużyć do osiągnięcia celu wyrażonego w niniejszym wniosku.

3. WYNIKI OCENY EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/kontrola sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy

- **Ocena skutków**

Ocena skutków nie była konieczna do negocjacji umowy o statusie.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Ponieważ będzie to nowa umowa, nie można było przeprowadzić oceny ani kontroli sprawności istniejących instrumentów.

- **Prawa podstawowe**

Projekt umowy o statusie zawiera przepisy gwarantujące ochronę praw podstawowych osobom dotkniętym w wyniku działań członków zespołu zaangażowanych w operację koordynowaną przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Przepisy dotyczące praw podstawowych zostały szczegółowo wyjaśnione w pkt 5 „Elementy fakultatywne”.

4. WPLYW NA BUDŻET

Umowa o statusie nie pociąga za sobą skutków finansowych. Koszty generuje rozmieszczenie zespołów Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej na podstawie planu operacyjnego i odpowiedniej umowy o udzielenie dotacji; są one pokrywane z budżetu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Przyszłe operacje na podstawie umowy o statusie będą finansowane ze środków własnych Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Według oceny skutków finansowych załączonej do projektu rozporządzenia w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej dotyczącej wydatków Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej na wzmocnioną współpracę z państwami trzecimi (w tym na możliwe wspólne operacje z krajami sąsiadującymi) przeznaczać się będzie w latach 2017–2020 średnio 6,090 mln EUR rocznie.

1.1. 5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja zapewni prawidłowe monitorowanie wdrożenia umowy o statusie.

Czarnogóra i Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej razem przeprowadzają ocenę każdej wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy.

W szczególności Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Czarnogóra oraz państwa członkowskie uczestniczące w konkretnym działaniu sporządzają sprawozdanie na temat stosowania postanowień umowy, w tym na temat przetwarzania danych osobowych, po zakończeniu każdego z działań.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Zakres umowy

Na mocy przedmiotowej umowy Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej może rozmieścić zespoły Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej wyposażone w uprawnienia wykonawcze na terytorium Czarnogóry celem przeprowadzenia wspólnych operacji, szybkich interwencji na granicy i operacji powrotowych.

Zespoły Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej mogą być rozmieszczane na terytorium Czarnogóry wyłącznie w regionach graniczących z granicami zewnętrznymi UE, a członkowie zespołów dysponują uprawnieniami wykonawczymi na tych obszarach Czarnogóry, zgodnie z ustaleniami zawartymi w planie operacyjnym.

Przedmiotowa umowa ani żadne działania zrealizowane w ramach jej wdrażania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej i Czarnogórę lub w ich imieniu, w tym tworzenie planów operacyjnych lub udział w operacjach transgranicznych, nie mają wpływu na status oraz wyznaczenie terytoriów państw, których dotyczy umowa, na mocy prawa międzynarodowego.

Uruchomienie działania

Działanie może zostać uruchomione z inicjatywy Agencji. Właściwe organy Czarnogóry mogą zwrócić się do Agencji z wnioskiem o rozważenie uruchomienia działania. Wykonanie działania wymaga zgody właściwych organów Czarnogóry oraz Agencji.

Plan operacyjny

Przed każdą wspólną operacją lub szybką interwencją na granicy konieczne jest uzgodnienie planu operacyjnego między Agencją a Czarnogórą. Plan operacyjny musi także zostać zatwierdzony przez państwo członkowskie lub państwa członkowskie graniczące z obszarem operacyjnym.

Plan ten określa szczegółowo organizacyjne i proceduralne aspekty wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy, w tym opis i ocenę sytuacji, operacyjne cele i zadania, koncepcję operacyjną, rodzaj wyposażenia technicznego, które ma zostać wykorzystane, plan realizacji, współpracę z państwami trzecimi, innymi agencjami i organami Unii lub organizacjami międzynarodowymi, przepisy dotyczące praw podstawowych, w tym ochrony danych osobowych, koordynację, komunikację, dowodzenie, kontrolę i strukturę sprawozdawczości, ustalenia organizacyjne i logistykę, ocenę i finansowe aspekty wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy. Czarnogóra i Agencja dokonują wspólnie oceny wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy.

Zadania i uprawnienia członków zespołów

Zasadniczo zespoły mają prawo do wykonywania zadań i dysponowania uprawnieniami wykonawczymi niezbędnymi do przeprowadzania kontroli granicznej i operacji powrotowych. Zespoły muszą przestrzegać prawa i innych przepisów Czarnogóry.

Zespoły działają na terytorium Czarnogóry jedynie na polecenie i w obecności funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego członka personelu Czarnogóry. Czarnogóra może w drodze wyjątku upoważnić członków zespołu do działania w jej imieniu.

Członkowie zespołu noszą, w stosownych przypadkach, własne umundurowanie, a na nim widoczny identyfikator oraz niebieską opaskę z insygniami Unii i Agencji. Ponadto muszą posiadać dokument akredytacyjny w celu ułatwienia identyfikacji przez krajowe władze Czarnogóry.

Członkowie zespołu mogą nosić broń służbową, amunicję i sprzęt w zakresie, w jakim są do tego upoważnieni na mocy przepisów krajowych ich państwa. Władze Czarnogóry informują wcześniej Agencję o dopuszczalnych rodzajach broni służbowej, amunicji i sprzętu oraz o warunkach ich użycia.

Członkowie zespołu mogą używać siły, w tym broni służbowej, amunicji i wyposażenia, za zgodą ich państwa oraz władz Czarnogóry, w obecności funkcjonariuszy straży granicznej Czarnogóry lub innego właściwego personelu i zgodnie z prawem Czarnogóry. Władze Czarnogóry mogą upoważnić członków zespołu do użycia siły także podczas nieobecności jej strażników granicznych.

Czarnogóra może upoważnić członków zespołu do korzystania z jej krajowych baz danych, jeśli jest to konieczne do wypełnienia celów operacyjnych określonych w planie operacyjnym. Przed rozmieszczeniem członków zespołu władze Czarnogóry informują Agencję o krajowych bazach danych, które mogą zostać wykorzystane zgodnie z krajowymi przepisami Czarnogóry dotyczącymi ochrony danych.

Zawieszenie i zakończenie działania

Zarówno Agencja, jak i organy Czarnogóry mogą zawiesić lub zakończyć działanie, jeżeli uznają, że postanowienia umowy lub planu operacyjnego nie są przestrzegane przez drugą stronę.

Przywileje i immunitety członków zespołu

Członkowie zespołu korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej Czarnogóry w odniesieniu do wszystkich działań wykonywanych podczas pełnienia obowiązków służbowych („na służbie”), nie mogą jednak korzystać z immunitetu w odniesieniu do czynów popełnionych „poza służbą”.

W planie operacyjnym dokładnie określa się działania wyłączone spod jurysdykcji karnej Czarnogóry.

W przypadku zarzutu popełnienia przestępstwa przez członka zespołu dyrektor wykonawczy Agencji, przed wszczęciem postępowania sądowego, przedkłada właściwym organom sądowym Czarnogóry dokument poświadczający, czy działanie, o którym mowa, zostało podjęte podczas pełnienia obowiązków służbowych czy poza nimi. Dyrektor wykonawczy Agencji podejmuje decyzję po dokładnym rozważeniu wszelkich oświadczeń złożonych przez właściwy organ państwa członkowskiego, który wysłał danego funkcjonariusza straży granicznej lub innego właściwego członka personelu, oraz przez właściwe organy Czarnogóry. Poświadczenie dyrektora wykonawczego Agencji jest wiążące dla właściwych organów Czarnogóry.

Przywileje przyznane członkom zespołu i immunitet od jurysdykcji karnej Czarnogóry nie wyłączają ich spod jurysdykcji rodzimego państwa członkowskiego.

Podobny system ma zastosowanie do ustalenia odpowiedzialności cywilnej lub administracyjnej członków zespołu.

Immunitet członków zespołu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Czarnogóry może zostać uchylony przez państwo członkowskie, które wysłało danego funkcjonariusza straży granicznej lub innego właściwego członka personelu. Uchylenie takie musi zawsze być jednoznacznie wyrażone.

Członkowie zespołu, którzy są świadkami, mogą być zobowiązani do przedstawienia dowodów w postaci oświadczenia i zgodnie z czarnogórskimi przepisami proceduralnymi.

Umowa przewiduje mechanizm mający na celu kompensację szkód. Mechanizm kompensacyjny opiera się na art. 42 rozporządzenia (UE) 2016/1624 w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez członka zespołu „na służbie”, odpowiedzialność ponosi Czarnogóra. Jeżeli szkoda została wyrządzona „na służbie” przez członka zespołu z uczestniczącego państwa członkowskiego wskutek rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów lub jeżeli czyn został popełniony „poza służbą”, Czarnogóra może zażądać za pośrednictwem dyrektora wykonawczego Agencji wypłacenia odszkodowania przez dane uczestniczące państwo członkowskie. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez personel Agencji, Czarnogóra może zażądać wypłacenia odszkodowania przez Agencję.

W stosunku do członków zespołu nie mogą być przedsięwzięte żadne środki egzekucyjne z wyjątkiem przypadków, w których wszczęto przeciwko nim postępowanie cywilne niepowiązane z obowiązkami służbowymi.

Mienie członków zespołu niezbędne do wykonywania obowiązków służbowych nie podlega zajęciu. W postępowaniu cywilnym członkowie zespołu nie podlegają ograniczeniu wolności osobistej ani innym środkom przymusu.

Członkowie zespołu są zwolnieni z podlegania przepisom dotyczącym zabezpieczenia społecznego, które mogą obowiązywać w Czarnogórze w odniesieniu do usług świadczonych przez Agencję. Są oni ponadto zwolnieni w Czarnogórze z wszelkich form opodatkowania dochodów i wynagrodzenia wypłacanych im przez Agencję lub ich państwa członkowskie, a także wszelkich innych dochodów pochodzących spoza Czarnogóry.

Władze Czarnogóry zezwalają na przywóz i wywóz przedmiotów przeznaczonych do osobistego użytku członków zespołu i przyznają zwolnienie z wszelkich cel, podatków i innych związanych z tym należności (z wyjątkiem należności za przechowywanie, przewóz i podobne usługi) w odniesieniu do takich przedmiotów.

Osobisty bagaż członków zespołu podlega kontroli tylko w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że zawiera on przedmioty, które nie są przeznaczone do osobistego użytku członków zespołu, lub przedmioty, których przywóz lub wywóz jest zabroniony na podstawie przepisów Czarnogóry lub które podlegają jej przepisom w zakresie kwarantanny. Kontrola takiego bagażu osobistego jest przeprowadzana jedynie w obecności zainteresowanego członka / zainteresowanych członków zespołu lub upoważnionego przedstawiciela Agencji.

Dokumenty, korespondencja i mienie członków zespołu są nietykalne, z wyjątkiem sytuacji przedsięwzięcia środków egzekucyjnych.

Dokument akredytacyjny

Agencja, we współpracy z Czarnogórą wystawia członkom zespołu dokument akredytacyjny, który umożliwia organom Czarnogóry stwierdzenie ich tożsamości i stanowi dowód, że posiadacz dokumentu jest uprawniony do wykonywania zadań i korzystania z uprawnień, o których mowa w przedmiotowej umowie oraz w planie operacyjnym. Dokument akredytacyjny, w połączeniu z ważnym dokumentem podróży, umożliwia danemu członkowi zespołu wjazd do Czarnogóry, bez konieczności posiadania wizy lub wcześniejszego zezwolenia.

Prawa podstawowe

Wykonując swoje zadania i korzystając ze swoich uprawnień, członkowie zespołu w pełni respektują podstawowe prawa i wolności, w tym prawo dostępu do procedur azytowych, godność człowieka, zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, prawo do wolności, zasadę *non-refoulement* i zakaz wydaleń zbiorowych, prawa dziecka i prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego. Nie mogą oni dyskryminować osób z żadnych względów, w tym ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną lub tożsamość płciową. Wszelkie działania godzące w podstawowe prawa i wolności muszą być proporcjonalne do celu takich działań i szanować istotę tych podstawowych praw i wolności.

Każda ze Stron musi posiadać mechanizm skargowy służący do rozpatrywania zarzutów dotyczących naruszenia praw podstawowych przez jej personel. Agencja ustanowiła mechanizm skargowy, o którym mowa w art. 72 rozporządzenia (UE) 2016/1624 w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, spełniając w związku z tym ten obowiązek. Takimi zarzutami może zajmować się Rzecznik Praw Obywatelskich Czarnogóry, chyba że władze Czarnogóry zadecydują o ustanowieniu specjalnego mechanizmu rozstrzygania skarg w ramach przedmiotowej umowy.

Przetwarzanie danych osobowych

Członkowie zespołu przetwarzają dane osobowe, jeśli jest to konieczne do wykonywania ich zadań i korzystania z ich uprawnień, zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do Agencji

i państw członkowskich UE. Przetwarzanie danych osobowych przez organy Czarnogóry podlega przepisom jej prawa krajowego.

Agencja, uczestniczące państwa członkowskie oraz władze Czarnogóry sporządzają sprawozdanie na temat przetwarzania danych osobowych przez członków zespołu pod koniec każdej z przeprowadzonych akcji. Sprawozdanie to przekazywane jest urzędnikowi ds. praw podstawowych Agencji i inspektorowi ochrony danych. Składają oni sprawozdania dyrektorowi wykonawczemu Agencji.

Spory i interpretacja

Wszystkie kwestie zaistniałe w związku ze stosowaniem niniejszej umowy są rozpatrywane wspólnie przez właściwe organy Czarnogóry oraz przedstawicieli Agencji, którzy konsultują się z państwem członkowskim lub państwami członkowskimi sąsiadującymi z Czarnogórą.

W przypadku braku wcześniejszego rozstrzygnięcia spory dotyczące wykładni lub stosowania przedmiotowej umowy rozstrzygane są wyłącznie w drodze negocjacji pomiędzy Czarnogórą a Komisją Europejską, która zasięga opinii wszystkich państw członkowskich sąsiadujących z Czarnogórą.

Właściwe organy odpowiedzialne za wdrożenie umowy

W przypadku Czarnogóry, właściwym organem odpowiedzialnym za wdrożenie przedmiotowej umowy jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. W przypadku Unii Europejskiej jest nim Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Wspólna deklaracja

Obie strony zgadzają się, że powstrzymanie się od podejmowania wszelkich środków, które mogłyby zagrozić późniejszemu ewentualnemu postępowaniu karnemu wszczętemu względem danego członka zespołu przez właściwe organy państwa przyjmującego, obejmuje również powstrzymanie się od aktywnego ułatwiania powrotu tego członka zespołu z terytorium operacji Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Czarnogórze do jego/jej rodzimego państwa członkowskiego, do czasu przedłożenia dokumentu poświadczającego przez dyrektora wykonawczego Agencji.

Wniosek

DECYZJA RADY**w sprawie zawarcia Umowy o statusie między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącej działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Czarnogóry**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 79 ust. 2 lit. c), w związku z art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 54 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624³ stanowi, że w przypadkach gdy przewiduje się rozmieszczenie zespołów Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej w państwach trzecich do działań, w ramach których członkom zespołów mają zostać przyznane uprawnienia wykonawcze lub jeżeli jest to wymagane w ramach innych działań w państwach trzecich, Unia ma zawrzeć z danym państwem trzecim umowę o statusie. Umowa o statusie powinna objąć wszelkie aspekty niezbędne do przeprowadzenia działań.
- (2) Zgodnie z decyzją Rady 2018/XXX z dnia [...] r. umowa o statusie między Unią Europejską a Czarnogórą dotycząca działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Czarnogóry („umowa”) została podpisana przez [...], dnia [...], z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.
- (3) Na mocy umowy zespoły Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej mogłyby, zgodnie z planem operacyjnym, zostać szybko rozmieszczone na terytorium Czarnogóry, reagować na aktualne przesunięcie przepływów migracyjnych w kierunku wybrzeża oraz pomagać w zarządzaniu granicami zewnętrznymi i zwalczaniu przemytu migrantów o nieuregulowanym statusie.
- (4) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE⁴; Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w związku z tym w jej przyjęciu i nie jest nią związane ani jej nie stosuje.

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 863/2007, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

⁴ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowaniu wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

- (5) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE⁵; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jej przyjęciu, nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (6) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (7) W związku z tym umowa o statusie powinna zostać zatwierdzona w imieniu Unii Europejskiej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się, w imieniu Unii Europejskiej, Umowę o statusie między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącą działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Czarnogóry („Umowa”).

Tekst Umowy zostaje dołączony do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Przewodniczący Rady wyznacza osobę uprawnioną do dokonania w imieniu Unii Europejskiej powiadomienia, o którym mowa w art. 12 ust. 2 umowy, w celu wyrażenia zgody Unii Europejskiej na związanie się postanowieniami Umowy.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁵ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).